

וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חותן משה לפני השם כשקיבל עליו את עול התורה: פוריא מעיקרא הכי איתקין ימי משתה ושמחה. (וכתיב¹⁶) והימים האלה נזכרים ונעשים, נזכרים בקריאת מגילה ונעשים זה מאכל ומשתה. ומעלי דיום כיפורא דכל האוכל ושותה בתשעה כאילו התענה תשיעי ועשירי.

ועצרת צריך לקיים סעודת היום ביום, והיא המצוה מן המובחר, חדא דכבוד היום קודם לכבוד הלילה¹⁷ בכל שבת וימים [טובים]. מיהו עצרת עדיף משום דלא ניתנה התורה בלילה, לא מראש בסתר דברתי¹⁸, אלא ביום [כדכתיב¹⁹] ויהי ביום השלישי [בהיות הבקר]: ופורים נמי משום פרסומי ניסא [דהא] אמר רבא²⁰ סעודת פורים שאכלה בלילה לא יצא. והעיקר צריך לפרש [ונעשים] בשילוח מנות והרבות טובה כנמתנות לאביונים] ומיני מאכל, וזהו ביום²¹. וכן ערב יום הכיפורים אם יאכל בלילה ולא ביום הרי זה עינוי גמור: אבל יום טוב של חג המצות עיקר המצוה בלילה, אכילת פסח מצה ומרור וארבעה כוסות, ושמחת היום אין בו פירסום כולי האי לעיקר הנס. וכן ישיבת סוכה, כי אסור לישן חוץ לסוכה כשאין מצטער מחמת סוכה כמו אכילה, ומצותה בלילות כמו בימים²². הילכך היה מיקל מר בריה דרבינא לישב בתענית כל ימות השנה לבר מאילו²³.

ונראה עוד²⁴ אע"פ שכתוב בשבת²⁵ וקראת לשבת עונג שמחה ממש אין כתובה בה. אבל כל המועדים כתיב בהו²⁶ ושמחת בחגך. (הרי) [תדע שהרי] שבת עולה ואינה מפסקת אבל מועדים מפסיקין²⁷. הילכך נראה דאסור להתענות בכל המועדים אפילו בתענית חלום. והא דאמר רבה התם באלו דברים²⁸, הכל מודים בשבת דבעינן לכם, אלמא חשיבא מיום טוב דפסח. ודאי לענין לימוד תורה מוטב שיקיים עונג שבת ממה שישב כל היום ללמוד. דתלמוד תורה לרבי אליעזר ביום טוב שאינו עצרת עדיף מאכילה אם התחיל בלימוד. ואם התחיל באכילה אם רוצה יאריך על שולחנו כל היום

16) אסתר ט כח ורש"י שם. 17) פסחים קה. ורבינו כתב דגם ביו"ט כבוד היום קודם. 18) שבת פו: 19) שמות י"ט טז. 20) מגילה י: וכ"פ רש"י במגילת אסתר ט כח, ונעשים משתה ושמחה ויו"ט לתת מנות ומתנות. 21) דגם משלוח מנות ומתנות לאביונים אם נתן בלילה לא יצא. וכ"מ ברא"ש מגילה פ"א ס"ו. ו. וכ"פ רמ"א או"ח ס"ס תרצה. 22) סוכה מג. 23) משמע דאם לא קיים בלילה סעודת לילה אסור להתענות בשבת ויו"ט תענית חלום, דאע"ג דעינוי בשבת מותר בתענית חלום מ"מ לבטל לגמרי סעודת שבת ויו"ט אי אפשר. 24) פי' בעיקרא כתב רבינו בפסח וסוכות מותר להתענות ת"ח, אבל כעת נראה עוד דבכל ימים טובים אסור להתענות ת"ח. 25) ישעיה נח. 26) דברים טז יד. 27) מו"ק יט. 28) פסחים סח: